

ВИПАДОК ВИКРАДАННЯ ПТАШЕНЯТ ВЕЛИКИМ ЯСТРУБОМ (*ACCIPITER GENTILIS*) ІЗ ГНІЗДА СОРОКИ (*PICA PICA*)

Описані в літературі способи полювання великого яструба (*Accipiter gentilis*) зводяться до підстерігання здобичі із засідки, несподіваного нападу з укриття, переслідування жертви тощо (Дементьев, 1951; Галушин, 1980). Про випадок викрадання хижаком пташеняти із залишеного без нагляду гнізда сірої чаплі (*Ardea cinerea*) пише В.М. Зубаровський (1977). Імовірно, подібне трапляється частіше. Так, 22.05.2011 р. нами спостерігалось викрадання самцем великого яструба пташеняти з гнізда сороки (*Pica pica*). Гніздо розміщувалося в кущі верби попелястої на дні балки за 2 км південніше с. Синівка (Липоводолинський р-н Сумської обл.). Яструб з'явився тут о 19³⁰. Його відразу з тривожними криками почали супроводжувати сороки. Хижак, сидючи на одній із верб, 2–3 хвилини спостерігав за балкою, після чого цілеспрямовано полетів до куща з гніздом (місцезнаходження якого йому, певно, було вже відоме). Близько хвилини з гуцавини куща чулися удари крил та крики сорок, а потім звідти вилетів яструб із добутим невеликим, ще голим, пташеням у лапі й полетів геть. При огляді гнізда 29.05.2011 р. у ньому виявилось всього одне напівоперене пташеня. Отже, цілком вірогідно, що згаданий напад хижака на гніздовий виводок сороки був не єдиним.

ЛІТЕРАТУРА

- Галушин В.М. (1980): Хищные птицы леса. М.: Лесная пром-сть. 1-158.
Дементьев Г. П. (1951): Отряд хищные птицы. - Птицы Советского Союза. М.: Сов. наука. 1: 70-341.
Зубаровський В.М. (1977): Фауна України. Т. 5. Птахи. Вип. 2. Хижі птахи. Київ: Наук. думка. 1-332.

А.І. Статива

*вул. Гагаріна, 29, с. Підставки, Липоводолинський р-н,
Сумська область, 42535, Україна (Ukraine). E-mail: astat70@mail.ru*

СЛУЧАЙ КООПЕРАЦИИ У ОБЫКНОВЕННОЙ ПУСТЕЛЬГИ (*FALCO TINNUNCULUS*) ВО ВРЕМЯ ОХОТЫ

В июле 2008 г. нами был отмечен интересный случай кооперативной охоты 2 особей обыкновенной пустельги (*Falco tinnunculus*) около здания Национальной библиотеки Украины им. В.И. Вернадского в Киеве. Помимо

использования свойственного виду зависания с высматриванием жертвы, птицы облетали по спирали верхнюю часть здания библиотеки, вспугивая голубей и воробьев, сидящих на карнизах в оконных углублениях. Периодически одна пустельга зависала в воздухе над зданием, а вторая делала облет вдоль окон. Вспугнутый объект охоты ловила та птица, которая находилась ближе к нему. Были отмечены броски пустельги и на сизого голубя (*Columba livia*), но завершились они безрезультатно.

Т.В. Шупова

*Институт эволюционной экологии НАН Украины,
ул. акад. Лебедева, 37, г. Киев, 03143, Украина (Ukraine).
E-mail: tv.raksha@gmail.com*

ЗНАХІДКА СРІБЛЯСТОГО МАРТИНА (*LARUS ARGENTATUS*) НА СЕРЕДНЬОМУ ДНІПРІ

Великі білоголові мартини – складна в систематичному відношенні група. Їх то об'єднують в один вид *Larus argentatus sensu lato*, то розділяють на кілька окремих. Останнім часом накопичується все більше свідчень про те, що форми, які раніше розглядалися як підвиди, є хоч і близькими, але самостійними видами. Через те виникає значна складність у трактуванні даних, отриманих в «об'єднавчий» період. Зокрема постає питання про включення сріблястого мартина (*L. argentatus sensu stricto*) у фауну тих чи інших регіонів.

Великі білоголові мартини з ознаками *L. argentatus* час від часу зустрічаються на Дніпрі під час міграцій, але через складність визначення в польових умовах достовірність таких реєстрацій може викликати сумніви. Наявність сріблястого мартина у фауні Канівського Придніпров'я була підтверджена завдяки кільцюванню. У першій половині квітня 2012 р. одним із місцевих рибалок на березі оз. Лимарка на околиці м. Канева (49.46 N, 31.27 E) знайдений мертвий мартин із кольоровим (жовте PZBC) і металевим (Moskva ES-17528) кільцями. Як виявилось, це був сріблястий мартин, за кільцюваний на південному сході Іванівської області Росії. Доросла самка за кільцювана 27.05.2009 р. на колонії біля с. Велике Болото на південний схід від м. Южа (56.30 N, 42.15 E).

В.М. Грищенко

*Канівський природний заповідник,
м. Канів, 19000, Черкаська обл., Україна (Ukraine).
E-mail: vgrishchenko@mail.ru*